λᾶμε γι' ἄλλα πράγματα.

×

— Ξέρεις τί ἔπαθα, καημένη; μοῦ εἶπε μιὰ απ' αὐτὲς τὶς βραδυὲς ποῦ εἶρθε μὲ τὴν οἰκογένειά της σπίτι μας νὰ πάρωμε τὸ τσάϊ.

— Ποῦ νὰ τὸ ξέρω! Περιμένω νὰ μοῦ τὸ πῇς!

— Ἕνας αχρεῖος....

— Ξέρω! Θὰ σοῦστειλε καμμιὰ κάρτα....

— Αὐτὸ εἶναι!.... Τὴν ἔκανα κομμάτια!... Καλὰ ποῦ δὲν ἔπεσε στὰ χέρια τοῦ μπαμπᾶ...

— Δὲ θὰ γελοῦσε καὶ μ' αὐτή;

— Ἄφησε τάστεῖα σου, χρυσῆ μου! Ξέρεις.. ὁ αχρεῖος.....

— Πρῶτα πρῶτα νὰ βάλουμε τὰ πρόσωπα καὶ τὰ πράγματα στὴ θέσι τους. Ὁ ἄνθρωπος αχρεῖος δὲν εἶναι.

— Μὰ ἡ κάρτα ποῦ μοῦστειλε;

— Σὺ τοῦ τὴν ἐζήτησες.

— Ἐγώ;

— Βεβαιότατα! Ὅταν ἐδημοσίευες στὶς ἐφημερίδες πῶς ἀντιλαλάζεις κάρτ-ποστάλ, κ' ἔδινες τὴ διεύθυνσι τοῦ σπιτιοῦ σου, ἔδινες μαζὶ μ' αὐτὴ τὸ δικαίωμα στὸν καθένα νὰ σοῦ στείλῃ ὄχι μονάχα ἄσεμνες εἰκόνες, μὰ κ' ἐρωτικὰ γράμματα—ξέρω κ' ἐγὼ—ἐπὶ τέλους, ὅ,τι θελήσῃ. Ἀχρεῖος δὲν εἶναι ὁ κύριος ποῦ σοῦστειλε τὴν ασεμνη εἰκόνα. Νὰ μὲ συγχωρῇς. Μονάχα ποῦ ἀντιλαμβάνεται αλλοιώτικα ἀπὸ σένα τὸ «εὐχάριστο» αὐτὸ παιχνίδι. Τίποτε παραπάνω. Παίζει κι' αὐτὸς ὁ κύριος ὅπως καὶ σύ, μὰ παίζει κατὰ τὸν ἰδικόν του τρόπο. Δὲν ἠμπορεῖς νὰ τοῦ εἰπῇς τίποτα. Γιατὶ τότε θὰ σοῦ πῇ κι' αὐτὸς καὶ θὰ σ' αποστομώσῃ.

— «Κορίτσι μου, ὅταν βγαίνεις μέρα μεσημέρι μὲ κουστοῦμι μπαλαρίνας στὸ δρόμο δὲν ἠμπορεῖς νὰ μὲ πῇς αχρειο ἂν σὲ χαιρετήσω ὅπως χαιρετοῦν τὶς μπαλαρίνες κι' ἂν σοῦ φερθῶ ὅπως φέρουνται σ' αὐτές».

— Λοιπόν, φιλτάτη μου, ὅταν δίνῃ μιὰ κόρη τὴ διεύθυνσί της κ.τ.λ. δὲν ἔχει κανένα δικαίωμα ναποκαλῇ τοὺς ἄλλους αχρείους!...

×

Δὲν θὰ συνεχίσω τὴ φιλικὴ κουβέντα μας οὔτε θὰ ζητήσω τὴν ἐπέμβασι τῆς Ἀστυνομίας καὶ τῆς Εἰσαγγελίας γιὰ τᾶσεμνα δελτάρια ποῦ στολίζουν τὶς βιτρίνες ὅλων τῶν βιβλιοπωλείων καὶ κυκλοφοροῦν τόσο ανετα καὶ τόσο ἐλεύθερα. Ἔχουν τόσες φροντίδες κ' οἱ δυὸ αὐτὲς Ἀρχές, ὥστε δὲν περισσεύει καιρὸς νὰ φροντίσουν καὶ γιὰ τὰ εἰκονογραφημένα δελτάρια. Τί νὰ πρωτοκοιτάξουν καὶ γιὰ τί πρᾶγμα νὰ πρωτοφροντίσουν;

Οἱ γονεῖς μονάχα—αχ, αὐτοὶ δὲν ἔπρεπε νὰ πολυενθουσιάζουνται μὲ τὸ «εὐχάριστο» αὐτὸ παιγνίδι καὶ νὰ πληρώνουν τὰ ἔξοδα, ὅπως ἔλεγεν ἡ αγαπημένη μου Βασιλικούλα, γιὰ νὰ πλουτίζουν ἐκεῖνοι ποῦ τὰ πουλοῦνε καὶ νὰ δημιουργοῦνται αχρεῖοι, κατὰ Βασιλικούλα πάντοτε, κύριοι καὶ ξαδιάντροπες κυρίες καὶ δεσποινίδες.

Τί τὰ θέλετε ὅμως! Τὸ κακὸ αὐτὸ ποῦ παίρνει τόσο απότομο δρόμο, μονάχα ἡ Πολιτεία θὰ εἰτποροῦσε νὰ τὸ σταματήσῃ, ἂν ακρίβαινε τὰ ταχυδρομικὰ ἀπὸ δυὸ λεπτὰ σὲ τριάντα ἢ καὶ σὲ πενῆντα λεπτὰ γιὰ τὸ κάθε δελτάριο. Νὰ γινότανε αὐτό, κι' ἀμέσως θὰ βλέπατε πόσο τὸ εὐχάριστο αὐτὸ παιγνίδι θὰ περιοριζότανε.

Η ΑΡΟΔΑΦΝΟΥΣΑ

—Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΗΣ ΨΕΥΤΙΑΣ

Β' *

Ὁ κ. Μιστριώτης ἔχει ἐμποδίσει ν' ἀναιβαστῇ στὴ σκηνὴ τοῦ θεάτρου δράμα τοῦ Αἰσχύλου μεταφρασμένο στὴ γλῶσσα τὴν ὁμιλούμενη. Τοῦτο εἶναι σημάδι, καὶ μπορεῖ νὰ εἰπῶ 'εἶν' ἀπόδειξι, ὁπῶς ὁ κ. Μ. δὲν ἐννοεῖ τὸν Αἰσχύλο καὶ δὲν ἐννοεῖ τοὺς ἀρχαίους κλασικούς, ἐπειδή, ἂν τὸ ἐννοοῦσε, δὲν θὰ τὸ ἐμπόδιζε, ἀλλὰ μάλιστα θὰ τὸ ἐσύσταινε. Ἔτσι κ

* Ἡ ἀρχὴ στὸ περασμένο φύλλο.

Δὲν ὑπάκουσε, γιατὶ δὲν ἤθελε νὰ πιστέψει.

«Εἶναι ἀντρίκια ντυμένη» τοῦ ματάειπε ἀνυπόμονα. «Τὴν εἶδα νὰ κατεβαίνει».

Καὶ μὲ τὰ λόγια τοῦτα τοῦ ἀπόσβυσε κάθε ἐλπίδα. Ὁ Κούρκουπος ἐκατάλαβε μέσα του, πῶς μελλάμενο τοῦ ἤτουν νὰ γένει φονηᾶς· καὶ ἡ σκέψη τούτη ἦταν τρομερὴ τόσο γιὰ τὸν καλὸν ἄνθρωπο ποῦ ἐνικοῦσε καὶ τὴν ὀργὴ καὶ τὴ θλίψη του.

Ἐκείνη ὡς τόσο ἐμάκραινε κ' ἤτουν ἕτοιμη νὰ πάρει τὸ γύρισμα τοῦ δρόμου.

«Τί προσμένεις; Μᾶς ἔφυγε. Αὐτὴ εἶναι». Τοῦπε μὲ βραχνὴ φωνὴ ὁ Θοδόσης· «Μᾶς ἐντροπιάσατε». Κ' ἔκαμε νὰ τοῦ ἁρπάξει τὸ ντουφέκι.

«Ἐσὺ δὲ θὰ τὴ σκοτώσεις!» Κ' ἐφώναξε ἀποφασισμένος· «Γυναῖκα, στάσου· εἰδεμή. .»

Μὰ ἐκείνη ἐβάλθη νὰ τρέχει ὅσο ἐδύνοτουν, καὶ μία στιγὴ τὴν ἔχασαν ἀπὸ μπρός τους.

«Εἶδες, εἶδες φεύγει ἡ ἄτιμη» εἶπε ὁ Θοδόσης. Κ' ἐρριχτῆκαν μὲ μιᾶς καὶ οἱ δύο κατόπιτης, καὶ οἱ σκύλοι τὴν ἐκυνήγησαν ἀληχτῶντας.

Ἀφοῦ ἐπροσπέρασαν τὸ γύρισμα τὴν εἶδαν πάλι σιμά τους. Κι' ὁ Κούρκουπος ὀργισμένος τώρα τῆς ἐφώναζε· «Στάσου, στάσου». Ἐνῷ ὁ ἄλλος τοὔλεγε· —«Τράβα της· τέλειωνε».

Μὰ ὁ Κούρκουπος δὲν ἄκουε τίποτις· ἤθελε τώρα νὰ μάθει τὴ ντροπή του ἀπὸ τὸ στόμα της· καί, χωρὶς νὰ σταθοῦν, τὴν ἐξάτρεξε ὁλόγυρα καὶ τὴν ἐπρόφτασε τέλος πρὸς τὰ ἔμπα τοῦ χωριοῦ, καὶ τὴν ἄδραξε ἀπὸ τὰ μαλλιὰ καὶ τὴν ἔβαλε κάτου.

Ἐκείνη ἔρριξε ψιλὴ φωνή.

«Ὄχι ἐδώ» τοῦπε ὁ Θοδόσης· «θὰ ξυπνήσει ὁ κόσμος. Δός μου τὸ ντουφέκι νὰ μὴ βρεθεῖ στὰ χέρια σου.»

Κι' ὁ Κούρκουπος ὑπάκουσε· τοῦ ἀπάφησε τὸ ὅπλο· καὶ σήκωσε τὴν τρομαγμένη γυναῖκα στὰ δυὸ χέρια καὶ τὴν ἔσυρε στὸ σπίτι.

Ἄνοιξε ἡ ἴδια, γιατὶ εἶχε τὰ κλειδιά, μὲ κρύαν καρδιὰ· καὶ τὸ ἀντρόγυνο ἐμπῆκαν μέσα μοναχοί τους· αὐτὸς ἔκλεισε μὲ βιὰ τὴν πόρτα.

Ἔμειναν γιὰ μιὰ στιγμὴ χωρὶς φῶς, κ' ἐφοβηθῆκαν κ' οἱ δύο τους. Καθὼς ὅμως ἤτουν μαθημένη ἔβαλε προσανάμματα στὴ στιὰ ποῦ ἐκρουφόκαιγε στὴν ὀγνίστρα, καὶ μὲ μιᾶς ἔλαμψε τὸ σπιτι.

Τὸ πρόσωπο τοῦ Κούρκουπου ἦταν συγνεφιασμένο βλέποντάς τον ἐλίγωσε ἡ γυναῖκα κ' ἐκάθισε χάμου. Ἐφαινότουν μικρὴ στὰντρίκια φορέματα ποῦ μολογοῦσαν τὸ ἔγκλημά της· καὶ κοιτάζοντάς την τὸν ἐπαραπῆρε ἡ χολή, τὰ φρένα του ἐσκοτιστῆκαν, μιὰ στιγμὴ ἀκόμα ἐτσώπασε, κ' ὕστερα μὲ βαθὺν ἀνασασμὸ τῆς εἶπε·

«Τέτοια ὥρα, ἀντρίκια ντυμένη, στοὺς Ἑρμονες. Σκύλλα ποῦ ἤσουν;»

Ἐκείνη λόγο. Τότες ἐπῆρε τὴ μεγάλην ἀπόφαση. Ἀνατρίχιασε· ἐξέταζε μὲ τὸ μάτι ὅλο τὸ σπιτι ζητῶντας· καὶ τοῦ παρουσιάστη στὴν ὄψη ἕνας κόπιδας ποῦ τὸν ἄδραξε ἀμέσως. Εὑρέθη σιμάτης καὶ τῆς ἔλεγε φοβερίζοντας· «Ποῦ ἤσουν; ποῦ ἤσουν;»

Κι' ὅσο ἐκείνη ἀπὸ τρομάρα κ' ἔλεγχος δὲν ἀποκρενότουν, τόσο ἡ χολή του ἐπέρσευε, τόσο τὴν ἐτυραγνοῦσε· κ' ἐκατάλαβε ἡ ἄτυχη πῶς ἦταν τώρα τὸ τέλος της.

«Ἔλεος, ἔλεος» εἶπε· «ἁμαρτωλὴ εἶμαι· μὰ εἶμαι ἔγκυα· δικό σου εἶναι τὸ παιδί, μὰ τὸ Θεό!

Ἔμεινε ὁ Κούρκουπος· ἐγίνη κίτρινος· ὁ λόγος της τὸν ἐξαρμάτωνε.

Ἡ στιὰ εἶχε πέσει, ἐκείνη ἔκλαιγε θερμά· ὄξω ἐξημέρωνε.

Κι' ὁ Θοδόσης ποῦχε παραμονέψει ἐχτύπησε μ' ὁρμὴ βαρειὰ τὴν πόρτα· κ' εἶπε· «Ἀκόμα; ἀκόμα;»

Καὶ σὰν ἀπάντησι ἀκουστῆκαν φωνὲς ἀπὸ μέσα. —«Ἔλεος, ἔλεος, τὸ παιδί σου. Ἀπάνθρωπε, μὲ σκότωσες!» καὶ δυνατὰ ὅσο ἐδυνότουν·—«Βοήθεια, βοήθεια!.. Ἀ!»

Κ' ὕστερα ἄκρα σιωπή.

Τότες ὅμως ἀνοιχτῆκαν τἄλλα σπίτια, κ' ἐβγῆκαν οἱ γειτόνοι ἄντυτοι, ἀνταριασμένοι κ' ἐσυναχτῆκαν μπρὸς στοῦ Κούρκουπου τὸ σπῖτι, ἄντρες, παιδιά, ρωτῶντας τί τρέχει· κι' ἐφοκραστῆκαν τὸ πνιμένο ρουχαλητὸ ποῦ ἔβγαινε τώρα ἀπὸ μέσα.

Ὁ Θοδόσης τοὺς ἀποκρίθη· —«Τὴν ἐσκότωσε».

Κρασάδες (Κέρκυρα) Γενάρης 1904.

Κ. ΘΕΟΤΟΚΗΣ

ἐκεῖνοι οἱ ἄλλοι, κρύβωντας τὰ Εὐαγγέλια καὶ ταῖς διδαχαῖς τοῦ Χριστοῦ, ἢ δὲν ἐννοοῦν τὸν Χριστὸ ἢ κινοῦνται ἀπὸ μιὰν ἰδέα καὶ ἕναν σκοπὸ ἄλλον ὁποῦ ἐδῶ δὲν εἶν' ὁ τόπος νὰ τὰ ἀναφέρω.

Μπορεῖ νὰ ἐννοῇ καλὰ ὁ κ. Μ. τὴ γλῶσσα τῶν κλασικῶν καὶ νὰ ἦναι ἱκανὸς νὰ τηνὲ διδάξῃ, ἀλλὰ τὴν τέχνη τους βέβαια δὲν τὴν ἐννοεῖ καὶ δὲν τὴν αἰσθάνεται. Ἂν τὴν αἰσθανότουν, δὲν θὰ ἔλεγε ὅσα ἔχει εἰπεῖ, ὁποῦ δὲν εἶναι ἄξια ἑνὸς καθηγητῆ.

Μὲ κρίσι καὶ μὲ αἴσθησι ὄχι βέβαια καλὴ ἐσκέφτηκε νὰ βγῇ ὄξω μὲ ἕναν λόγο γελοιώδη καὶ μὲ αὐτὸν βάλῃ ἕναν φραγμὸ στὸ σημερινὸ ὁρμητικὸ ρεῦμα ὁποῦ κοντεύει νὰ καταιβάσῃ ἀπὸ τὸν θρόνο της τὴν ψεύτρα καὶ φκιασιδωμένη καθαρεύουσα καὶ βάλῃ στὴ θέσι της τὴ γνήσια καὶ νόμιμη κυρία καὶ βασίλισσα, ὁποὺ εἶναι ἡ γλῶσσα ἡ κοινή.

Ἀλλὰ εἶναι ρεῦμα αὐτὸ ὁποῦ μήτε ὁ κ. Μ. μήτε ὅλοι οἱ Καθηγηταδες μήτε ὅλο τὸ στράτεμμα τῶν φοιτητῶν δύνονται πλέον νὰ τὸ σταματήσουν.

Ἀπὸ τὴν ἡμέραν ὁποῦ ὁ Βαλαωρίτης εἶχε ἀπαγγείλει τὸν περίφημον ὕμνον του στὸν Πατριάρχη, κι' ὁποῦ εἶναι τὸ χειρότερο ἀπὸ τὰ ἔργα του, καὶ εἶναι ἔργο τερατῶδες κατὰ τὴν ἰδική μου γνώμη, κι' ὁποῦ οἱ Καθηγηταδες τοῦ ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου, κατενθουσιασμένοι, τὸν εἶχαν στεφανώσει καὶ εἶχαν κηρύξει ἐπισήμως ὁπῶς ἡ κοινὴ καὶ ὁμιλούμενη γλῶσσα τοῦ ἔθνους εἶναι καὶ θὰ εἶναι ἡ γλῶσσα τῆς ποιήσεως, ἀπὸ ἐκείνην τὴν ἡμέραν τὸ ζήτημα ἔχει λυθεῖ πραχτικῶς, καὶ τὸ ἔχουν λύσει οἱ ἴδιοι οἱ Καθηγηταδες.

Αὐτοί, σὰν ἀμαθεῖς καὶ ἀνόητοι, ἐπίστευαν ὁπῶς ἡ ἀναγνώρισι καὶ ἡ παραχώρησι ἐκείνη ἤτουν μικρὴ δουλειὰ καὶ ὁπῶς ἠμποροῦσε νὰ γένῃ χωρὶς κανένα ἄλλο ἀποτέλεσμα. Ἀπὸ 'κείνην τὴν ἡμέρα, ὑπακούωντας στὴ σύστασι τῶν Καθηγηταδων, κανένας πλέον δὲν ἔλαβε τὴν ὄρεξι νὰ γράψῃ στίχους στὴν καθαρεύουσα. Καὶ ἡ γλῶσσα τῆς ποιήσεως καὶ ἡ Γραμματική της δὲν ἐμποροῦσε παρὰ νὰ γένῃ ἀργότερα καὶ ἡ γλῶσσα καὶ ἡ Γραμματικὴ τοῦ πεζοῦ λόγου.

Δύο γλώσσαις, μία γιὰ τοὺς ἀγράμματους καὶ μία γιὰ τοὺς γραμματισμένους, θὰ ἐμποροῦσε ἴσως κἄτι λίγο νὰ ἐννοηθῇ· ἀλλὰ δύο γλώσσαις, μία γιὰ τὴν ποίησι καὶ μία γιὰ τὸ πεζό, εἶναι κἄτι παράδοξο ὁποῦ τὸ παράδειγμά του δὲν τὸ ἔχει δώσει κανένα ἄλλο ἔθνος στὸν κόσμο παρὰ μόνον ἐμεῖς.

Τὸ ἀνώτερο μέρος τοῦ λόγου εἶναι τὸ μέρος τῆς ποιήσεως· κ' ἐκεῖνο πρέπει καὶ εἶναι φυσικὸ νὰ δεσπόζῃ. Ὄξω μόνον καὶ ἂν γιὰ ποίησι ἤθελ' ἐννοοῦμε τὰ τραγουδάκια τοῦ ὄχλου καὶ τῆς ταβέρνας, ὁποῦ ὅμως ὡς καὶ μεταξὺ ἐκεινῶν βρίσκομε κἄποτες μερικὰ ὁποῦ εἶν' ἄξια μελέτης καὶ θαυμασμοῦ.

Σήμερα, ἂς τὸ ἀκούσῃ ἀπὸ ἐμὲ ὁ κ. Μ. εἶναι ἡ ὕστερκις ἀπερπισμέναις προσπάθειαις καὶ εἶναι τὰ ξεψυχίσματα τοῦ λογιωτατισμοῦ. Καὶ μᾶς τὸ ἔχει δείξει καὶ ἀποδείξει ὁ κ. Μ. μὲ τὸν λόγο του καὶ οἱ φοιτηταις μὲ ταῖς ἀταξίαις τους.

Ἡ νέα γενεὰ δὲν θὰ γράφει πλέον τὴν καθαρεύουσα· καὶ ὅσα ὡς τώρα ἔχουν γραφτεῖ σὲ 'κείνην τὴν ψευτογλῶσσα θὰ μείνουν σὰ μνημεῖα ὁποῦ θὰ δείχνουν στοὺς μεταγενέστερους τὴν κακὴν αἴσθησι καὶ τὸν παραλογισμὸ τῆς σημερινῆς καὶ προτηγερνῆς γενεᾶς.

Ὁ κ. Μ. θὰ φορέσῃ, λέει, κόκκινη σκούφια. Καὶ τί νὰ κάμῃ μὲ τὴν κόκκινη σκούφια; Νὰ κόψῃ κεφάλια. Νὰ κόψῃ τὰ κεφάλια ὁλουνῶν ὅσοι εἶναι ἀκόλουθοι ἐκείνου τοῦ συστήματος.

Ἀλλὰ στὴ θέσι τους θὰ παρουσιαστοῦν ἄλλοι καὶ πάλε κι' ἄλλοι, ὁποῦ θὰ ἔχουν ὀμπρὸς στὰ μάτια τους τὴν ἐργασία ὁποῦ ὡς τὰ σήμερα ἔχει γένει ὑπὲρ τοῦ συστήματος ἐκείνου. Ὥστε καὶ μὲ τοῦτο ἀκόμα ὁ κ. Μ. θά κάμει μιὰ τρύπα στὸ νερό'

Τὸ ἔθνος ὅσο πάει ξυπνάει καὶ ἀρχινάει νὰ βγαίνει ἀπὸ τὸν κύκλο τῆς σχαλαστικότητας ὁποῦ μέσα σὲ αὐτὸν τὸ εἶχαν καταδικασμένο ἕναν αἰῶνα καὶ περισσότερο οἱ λογιωτατοι, Καθηγηταδες καὶ ἄλλοι. Ἂν ἡ ἐργασία ὁποῦ γένεται τώρα εἶχε γένει ἀπὸ τὴν ἀρχή, πόσο θὰ ἤτουν ὠφελημένο τὸ ἔθνος!

Σήμερα θὰ εἴχαμε γλῶσσα σχηματισμένη καὶ μορφωμένη, γλῶσσα μία καὶ μοναχή, καὶ ὁποῦ θὰ ἤτουν ἀπαλλαγμένη καὶ ἀπὸ κἄποιαις μικραῖς κηλίδαις ὁποῦ τῆς ἔχει ἀφήσει ὁ λογιωτατισμὸς κι' ὁποῦ εἴμαστε ὑποχρεωμένοι σήμερα νὰ ταῖς ἀνεχθοῦμε.

Τὸ ἔχω εἰπεῖ κι' ἀλλοῦ· οἱ λογιώτατοι σὲ ἕνα πρᾶμμα ὠφέλησαν, ὁποῦ ἔχουν κουβαλήσεε ἀπὸ τὴν πηγὴ καὶ μᾶς ἔχουν φέρει ἀπόξω ἀπὸ τὴν πόρτα μας ἐκεῖνο τὸ ὑλικὸ 'ποῦ μᾶς ἐχρειαζότουν γιὰ νὰ κάμωμε τὴ δουλειά μας καὶ γιὰ νὰ μεγαλώσωμε τὸ σπίτι μας. Τοὺς εὐχαριστοῦμε γιὰ τοῦτο.

ΝΙΚΟΔΑΟΣ ΚΟΝΕΜΕΝΟΣ

Ο „ΝΟΥΜΑΣ"
ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

Η ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΤΟΥ ΕΙΝΑΙ:
Γιὰ τὴν Ἑλλάδα δρ. 10.—Γιὰ τὸ Ἐξωτερικὸ φρ χρ. 10
10 λεπτὰ τὸ κάθε φύλλο λεπτὰ 10

ΠΟΥΛΙΕΤΑΙ: Στὰ κιόσκια τῆς Πλατείας Συντάγματος, Ὁμονοίας, Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, Σταθμοῦ Τροχιοδρόμου (Ὀφθαλμιατρεῖο) Σταθμοῦ ὑπογείου Σιδηροδρόμου (Ὁμόνοια)στὸ καπνοπωλεῖο Σαρρῆ (Πλατεία Στουρνάρα, Ἐξάρχεια) καὶ στὸ βιβλιοπωλεῖο «Ἑστίας» Γ. Κολάρου.

Ἡ συνδρομή του πληρόνεται μπροστὰ κ' εἶναι γιὰ ἕνα χρόνο πάντοτε.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ
ΚΑΙ
ΠΡΑΓΜΑΤΑ

ΑΝΘΡΩΠΟΣ

ἐργατικὸς εἶτανε, ἕνας γεροντάκος ἀγαθώτατος κ' ἐκαθώτανε ἕνα δειλινὸ τῆς περασμένης ἑβδομάδος στὴν πόρτα τοῦ γαλατάδικου ποῦναι στὴν μικρὴ καὶ πολυθρύλλητη πλατεῖα Κολοκοτρώνη, ἀντικρυνὰ στὴ Βουλή. Κἄποια δουλιὰ εἶχε 'κεῖ μὲ τὸν καταστηματάρχη καὶ περίμενε.

Ἦταν ἡ κρίσιμη ὥρα ποῦ θἄνοιγε ἡ πισόπορτα τῆς Βουλῆς γιὰ νὰ μποῦνε μέσα οἱ πολῖτες νὰ πάρουν τὸ Συνταγματικὸ τσάϊ τους. Φασαρία, κακό, σπρωξίματα ποιὸς νὰ πρωτομπῆ. Οἱ στρατιῶτες ποῦ φύλαγαν, κοίταζαν νὰ τοὺς βάλουν σὲ τάξη. «Τί κάνετ' ἔτσι; Πίσω βρέ! Ἕνας, ἕνας!» ἐφώναζαν, μὰ τοῦ κάκου. Ποῦ νὰ πάρουν ἀπὸ λόγια οἱ ἀρειμάνισι. Καὶ δός του φωνὲς καὶ δός του σπρωξίματα. Τί κι' ἂν φωνάζουν οἱ στρατιῶτες; Τί κι' ἂν τοὺς εἶχαν βάλῃ ἐκεῖ γιὰ νὰ κρατήσουν τὴν τάξη;

Ὁ γεροντάκος τἄβλεπε αὐτὰ καὶ κουνοῦσε τὸ κεφάλι του. Τοῦκαναν ἐντύπωση, τοῦ φαινόντουσαν παράξενα. Τἄβλεπε κ' ἔδειχνε πῶς κἄτι ἤθελε νὰ πῆ, μὰ τίποτε δὲν ἔλεγε. Δὲν τἀποφάσιζε Καμμιὰ φορά, ἔτσι ἄξαφνα, κἄτι θἄχε δῆ παράξενο καὶ ξεφωνίζει:

— Τί τοὺς φυλᾶτε, μωρὲ κουφόνια; Βαρᾶτε τους;.... Νὰ χαθῆτε ἀπὸ 'κεῖ!.,. Μονάχα μὲ τὸ βούρδουλα καὶ μὲ τὸ κοντάκι τοῦ ντουφεκιοῦ θὰ μάθουμε τὶ θὰ πῆ τάξη!...

— Τί ἔπαθες γεροντάκο; τὸν ρωτάει ὁ καταστηματάρχης ποῦ πῆγε κι' αὐτὸς ἴσα μὲ τὴν πόρτα βιαστικὰ νὰ ἰδῆ τὶ τρέχει.

— Τί θὲς νὰ πάθω; Νά, αὐτοὶ οἱ ἀλιτήριοι τόση ὥρα κεῖ περιφρονοῦν τὴν ἐξουσία καὶ ἡ ἐξουσία δὲν ἔχει τὸ κουράγιο νὰ τοὺς ἀρχίσῃ στὶς κοντακιὲς καὶ νὰ τοὺς μάθῃ νὰ τὴν σέβουνται! Ξέρεις τί θἄκαν' ὁ Φράγκος, παληκάρι μου; Θὰ τοὺς τραβοῦσε μιὰ μπαταριὰ κατάστηθα, θὰ ξἀπλωνε δυὸ τρεῖς καταγῆς καὶ θὰ μάθαινε τοὺς ἄλλους τὶ πρᾶμα εἶναι ἡ ἐξουσία!

Ὁ καταστηματάρχης τοῦ ἀπάντησε:

— Ἐδῶ ἔχουμε Σύνταγμα, γεροντάκο μου, καὶ τέτοια δὲν μποροῦν νὰ γίνουν. Τὸ ξέρω μωρὲ μάτια μου! Καλὰ λές! Ἔχουμε Σύνταγμα!

Αὐτὰ εἶπαν στὴν πόρτα. Κ' ἐπειδὴ τὰ εἶπαν δυνατὰ τἄκουσαν δυὸ τρεῖς ποῦ εἶτανε μέσα στὸ Γαλατάδικο κ' ἐγέλασαν κι' αὐτοί, ὅπως γελοῦσε κι' ὁ Καταστηματάρχης. Μὲ τὸ γέλιο τους ἤθελαν ν' ἀποδείξουν πῶς ξέρουν τὶ μεγαθήριο εἶναι αὐτὸ τὸ Σύνταγμα, ἀφοῦ καταπίνει καὶ τὴν τάξη καὶ τὴν πειθαρχία καὶ τὸν σεβασμὸ στοὺς νόμους καὶ τὸν ἀνθρωπισμὸ καμμιὰ φορά, ὅταν μάλιστα τύχει νἆναι καὶ Ρωμέϊκο Σύνταγμα!

ΛΟΓΓΟΥ

ΔΑΦΝΗΣ ΚΑΙ ΧΛΟΗ

Μετάφραση Ἠλία Π. Βουτιερίδη

Ἐκείνη δὲν ἔχει νὰ κάνει τίποτις μὲ τοὺς κάμπους καὶ μὲ τὰ πρόβατα τοῦ Λάμωνα. Μὰ καὶ τώρα ἔχουμε φροντίσει ἐμεῖς γιὰ κείνη, γιὰ νὰ μὴν τὴν πᾶν σκλάβα στὴ Μέθυμνα, μήτε νὰ γίνει μερτικὸ στὰ πλιάτσικα τῶν ὀχτρῶνε. Καὶ τὸν Πάνα ἐκεῖνον, ποῦ εἶναι στημένος κάτου ἀπὸ τὸν πεῦκο καὶ ποῦ ἐσεῖς ποτὲς οὔτε μὲ ἄνθια τόνε τιμήσατε, τονὲ παρακαλέσαμε νὰ βοηθήσει τὴ Χλόη, γιατὶ εἶνα: συνηθισμένος μὲ τοὺς στρατοὺς περισσότερο ἀπὸ ἐμᾶς, κ' ἔχει κάνει πολλοὺς ἴσα μὲ τώρα πολέμους, ἀφίνοντας τὶς ἐξοχές. Καὶ θὰ πάει στοὺς Μεθυμνιώτες ὄχι καλὸς ὀχτρός. Μὰ μὴν κάνεις τίποτις, παρὰ σήκω καὶ πήγαινε νὰ σὲ ἰδοῦν ὁ Λάμωνας κ' ἡ Μυρταλη, ποῦ κι' αὐτοὶ κείτουνται χάμου, γιατὶ θαρροῦν πῶς κ' ἐσένα σ' ἅρπαξαν. Κι' αὔριο θὰ σοῦρθει ἡ Χλόη μὲ τὰ γιδια καὶ μὲ τὰ πρόβατα καὶ θὰ βοσκήσετε μαζῆ καὶ τὸ σουραῦλι μαζῆ θὰ παίξετε· καὶ γιὰ τ' ἄλλα σας θὰ νοιαστεῖ ὁ Ἔρωτας.

ΙΖ'. Τέτοια ἰδόντας κι' ἀκούσαντας ὁ Δάφνης, ἀφοῦ πετάχτηκε ἀπὸ τὸν ὕπνο, γεμάτος δάκρυα ἀπὸ χαρὰ καὶ λύπη, καὶ τ' ἀγάλματα τῶ νυμφῶνε προσκυνοῦσε κ' ὑπόσχονταν ὅτι, ἅμα σωθεῖ ἡ Χλόη, θὰ θυσιάσει τὴν πιὸ καλὴ γίδα. Κι' ἀφοῦ ἔτρεξε καὶ κατὰ τὸν πεῦκο, ὅπου ἦταν στημένο τὸ ἄγαλμα τοῦ Πάνα, τραγοπόδαρο, κερατιάρικο καὶ ποῦ κρατοῦσε μὲ τὄνα χέρι σουραῦλι καὶ μὲ τἄλλο τράγο ποῦ πήδαγε, κ' ἐκείνονε προσκυνοῦσε καὶ παρακαλοῦσε γιὰ τὴ Χλόη κ' ἔταζε, πῶς θὰ θυσιάσει τράγο. Καὶ μόλις κκμιὰ φορὰ κατὰ τὸ ἡλιόγερμα παύοντας τὰ δάκρυα καὶ τὶς προσευχές, ἀφοῦ σήκωσε στὸν ὦμό του τὰ κλαδόφυλλα, ποῦ ἔκοψε, γύρισε στὴ στάνη. Κι' ἅμα ἀλάφρωσεν ἀπὸ τὴν πίκρα τὸ Λάμωνα καὶ τοὺς δικούς του καὶ τοὺς γέμισε χαρά, καὶ θροφὴ δοκίμασε καὶ πῆγε γιὰ ὕπνο, ὄχι ὅμως χωρὶς δάκρυα κι' αὐτόνε, μόνο παρακαλῶντας νὰ ξαναδεῖ τὶς νύμφες στ' ὄνειρό του καὶ νἄρθει γλήγορα ἡ μέρα, ποῦ τοῦταξαν τὴ Χλόη.

ΙΗ'. Ἡ νύχτα ἐκείνη τοῦ φάνηκεν ὅτι ἦταν πιὸ μεγάλη ἀπ' ὅλες. Καὶ τοῦτα συνέβηκαν στὸ διάστημά της. Ὁ ἀρχηγὸς τῶ Μεθυμνιώτωνε, ἀφοῦ ἀπομακρύθηκε ἴσα μὲ δέκα στάδια, θέλησε νὰ ξεκουράσει τοὺς στρατιώτες ποῦ ἦταν ἀπὸ τὸ διαγούμισμα κουρασμένοι· πιάνοντας λοιπὸν σ' ἕνα ἀκρωτῆρι, ποῦ ἔμπανε μέσα στὸ πέλαγο κι' ἀπλόνονταν σὰ μισοφέγγαρο καὶ ποῦ στὸ βάθος του ἡ θάλασσα ἔκανε ἀραξοβόλι πιὸ ἀ' πάνεμο ἀπὸ τοὺς λιμιώνες, ἄραξεν ἐκεῖ τὰ πλοῖα στ' ἀνοιχτὰ ρίχνοντας τὶς ἄγκουρες γιὰ νὰ μὴ τοῦ πειράξει κανένα ἀπὸ τὴ στεριὰ κάνας χωριανός, κι' ἄφησεν ἐλεύτερους τοὺς Μεθυμνιώτες νὰ διασκεδάζουν ἥσυχα. Κ' ἐκεῖνοι ἔχοντας ὅλα μπόλικα ἀπὸ τὸ ἅρπαγμα, ἔπιναν, χαροκοποῦσαν, ἔκαναν γιορτὴ σὰ νἆχαν νικήσει. Κι' ὅτε ἔπεφτε ἡ μέρα κ' ἡ διασκέδαση ἔπαυεν ἐξ αἰτίας τῆς νύχτας, ἄξαφνα ὅλ' ἡ γῆς φάνηκε πῶς ἔλαμπε κι' ἀκούγονταν χτύπος τρομερὸς κουπιῶνε, σὰ νἄρχονταν καταπάνου τους μεγάλη ἁρμάδα. Ἕνας φώναζε τὸν ἀρχηγὸ στὰ ὅπλα, ἄλλος ἔκραζεν ἄλλον κι' ἄλλος θαρροῦσε πῶς ἦταν πληγωμένος καὶ κείτονταν χάμου σὰ νεκρός. Θἄλεγε κανένας πῶς βλέπει νυχτοπόλεμο χωρὶς καθόλου νἆναι ὀχτροί.

ΙΘ'. Κι' ἀφοῦ τέτοια τοὺς στάθηκε ἡ νύχτα, ξημέρωσε μέρα πολὺ τρομερώτερη ἀπὸ τὴ νύχτα. Οἱ τράγοι τοῦ Δάφνη καὶ τὰ γίδια εἶχαν ἀνάμεσα στὰ κέρατα κισσὸ σταφυλιασμένο καὶ τὰ κριάρια καὶ τὰ πρόβατα τῆς Χλόης οὐρλιαζαν σὰ λύκοι. Κ' εἶδαν καὶ τὴν ἴδια